

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ПРИЧИН ІННОВАЦІЙНОЇ НЕАКТИВНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Доломан К.А.

Науковий керівник: Шевченко І.Ю., к.е.н.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Одним із важливих критеріїв соціально-економічного розвитку держави є рівень інноваційної активності суб'єктів господарювання, адже саме інновації є запорукою інтенсивного розвитку національної економіки та зростання рівня життя населення.

Нажаль, вже тривалий час в Україні має місце ситуація, коли лише незначна частина підприємств займаються продукуванням і впровадженням інновацій. Так, як свідчать результати попередніх досліджень [1], найвищий рівень продукування (18%) та впровадження (15%) інновацій суб'єктами господарювання мав місце в Україні у 2002 році.

Нині в середньому інноваційною діяльністю займаються 14,6% вітчизняних підприємств, переважна більшість яких здійснюють маркетингові та організаційні інновації. Відповідно, інноваційно неактивними є «лева частка» підприємств – 85,4% (рис. 1).

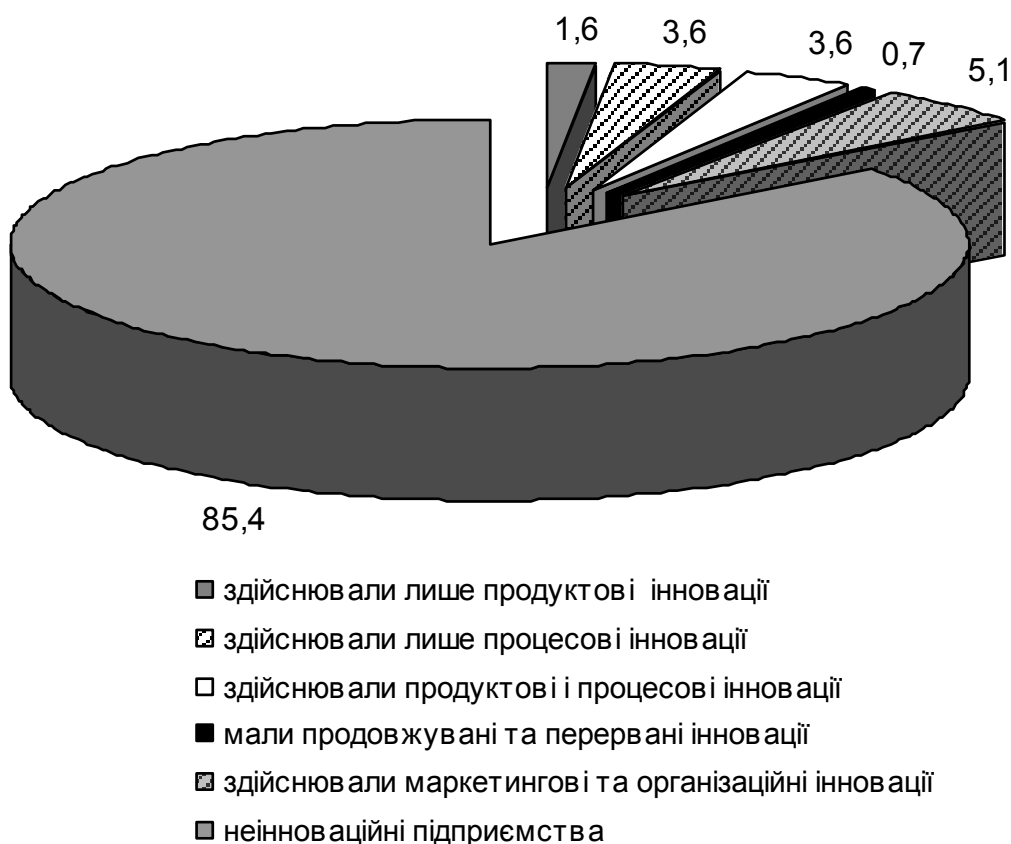

Рисунок 1 – Інноваційна активність вітчизняних підприємств
(побудовано за даними [2])

Рівень інноваційної активності підприємств має як регіональні [3], так і галузеві особливості. Найвищим рівнем інноваційної активності характеризуються підприємства переробної промисловості (20,3%), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (18,6%), інформації та телекомунікацій (16,3%), архітектури та інжинірингу (12,8%), а найнижчий рівень інноваційної активності характерний для підприємств транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (7,3%), водопостачання, каналізації та поводження з відходами (10,2%), оптової торгівлі (крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами) (11,2%), добувної промисловості і розроблення кар'єрів (11,9%).

Тим самим, рівень інноваційної неактивності вітчизняних підприємств коливається від 79,7% до 92,7%.

Такий високий рівень інноваційної неактивності суб'єктів господарювання в Україні актуалізує нагальну необхідність ідентифікації причин такої значної не реалізації вітчизняного інноваційного потенціалу.

На основі даних [2], можна констатувати, що переважна більшість вітчизняних підприємств (82,2%) визнають, що не мають вагомих причин, які перешкоджають здійсненню інноваційної діяльності. При цьому такими суб'єктами господарювання основними причинами, що спричинили їх інноваційну неактивність, визнаються: «відсутність хороших ідей», «низький попит на інновації на ринку» і «слабка конкурентна позиція на ринку». Натомість 17,8% підприємств зазначили, що мають значні перепони для здійснення інноваційної діяльності, а саме: «відсутність власних коштів», «відсутність кредитів і інвестицій», «труднощі в отриманні державного фінансування», «занадто сильна конкуренція на ринку», «невизначений попит на інноваційні ідеї», «відсутність партнерів для співпраці», «відсутність кваліфікованих працівників».

Результати дослідження свідчать про те, що нині основною перепорою провадження вітчизняними підприємствами інноваційної діяльності є брак фінансування.

Література:

1. Долман К.А. Дослідження інноваційної активності вітчизняних підприємств / К.А. Долман // Економічні перспективи: Збірник студентських наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – Х. : ХНАДУ, 2016. – № 8 (Том 1). – С. 71-74.

2. Наука, технології та інновації. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>. – Заголовок з екрану.

3. Шевченко І.Ю. Регіональні особливості інноваційної діяльності в Україні / І.Ю. Шевченко, К.А. Долман // Materiały XI Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Perspektywiczne opracowania są nauką i technikami - 2015». Volume 3. Ekonomiczne nauki. Państwowy zarząd.: Przemysł. Nauka i studia. – S. 8-12.